

רָעָה, זָכָה (הָאִי) לְמַהוּי בְּעָלְיוֹ דְהַהוּא עֲתָרָא הָדָא
 הוּא דְכִתִּיב לְרַעְתּוֹ, כְּלוּמַר, בְּגִין רַעְתּוֹ דְהַהוּא
 מִתְדַבֵּק בָּהּ, רוּוח לִיהּ הָאִי.

דְּבַר אַחַר יֵשׁ רַעָה חוּלָה, הָאִי מָאן דִּי־תִיב
 בְּחוּלְקָא טָבָא, בְּבֵית אָבוּי, וְהוּא אָזִיל
 לְקַבֵּל אָבוּי, (דף ס"ה ע"ב) בְּתַסְקוּפֵי מַלְיוֹן, הָאִי אֶתְדַבֵּק
 בְּהַהוּא רַעָה חוּלָה, כְּבַר נֶשׁ שְׂכִיב מֵרַע דְכָל אֲרַחוּי
 בְּתַסְקוּפָא, דָּא בְּעֵינָא, וְדָא לָא בְּעֵינָא, וּבְגִין הָאִי
 עוֹתָרָא אֶתְדַבֵּק בַּר נֶשׁ בְּרַעָה חוּלָה, וְאֶתְעַנְשׁ בְּהָאִי
 עֲלֵמָא, וּבְעֲלֵמָא דְאֶתִי, וְדָא הוּא עוֹשֵׁר שְׁמוֹר
 לְבַעְלֵיו לְרַעְתּוֹ.

כִּךְ יִשְׂרָאֵל, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לֹזֶן עַל גְּדַפֵּי
 נִשְׂרִין, אֶסְחַר לֹזֶן בְּעַנְנֵי יִקְרָא, שְׂכִינְתִּיהּ נָטִיל
 קַמִּיָּהּ, נָחַת לֹזֶן מִנָּא לְמִיכַל, אֶפִּיק לֹזֶן מִיָּא

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

שְׂכָל דְרָכֵינוּ בְּעֲלִילוֹת: זֶה אֵינִי רוּעָה, וְאֵת
 זֶה אֵינִי רוּעָה. וּמִשׁוֹם הָעֶשֶׂר הַזֶּה גְּדַבֵּק
 הָאָדָם בְּרַעָה חוּלָה, וְנִעְנָשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְזֶהוּ עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעְלֵיו
 לְרַעְתּוֹ.

כִּךְ יִשְׂרָאֵל. הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא נָטִיל
 אוֹתָם עַל כַּנְפֵי נִשְׂרִים, הַקּוֹפֵם בְּעַנְנֵי
 כְּבוֹד, נִסְעָה שְׂכִינְתּוֹ לְפָנֵיהֶם, הוֹרִיד

הָאֵחָר הַזֶּה שְׂלָא גְדַבֵּק בְּאוֹתָהּ רַעָה,
 זָכָה (וְהוּא) לְהִיּוֹת הַבְּעָלִים שֶׁל אוֹתוֹ הָעֶשֶׂר.
 וְזֶהוּ שְׂכִינְתּוֹ לְרַעְתּוֹ, כְּלוּמַר, מִשׁוֹם רַעְתּוֹ
 שְׁהִיָּה גְדַבֵּק בָּהּ, הַרְוִיחַ לוֹ זֶה.

דְּבַר אַחַר יֵשׁ רַעָה חוּלָה – זֶה מִי
 שִׁיוֹשֵׁב בְּחֻלְקַת טוֹב, בְּבֵית אָבוּי, וְהוּא
 הוֹלֵךְ כְּנֶגֶד אָבוּי בְּעֲלִילוֹת דְבָרִים, זֶה
 גְּדַבֵּק בְּאוֹתָהּ רַעָה חוּלָה, בְּאָדָם גּוֹסֵם,

וְתָא. בְּרַפִּיּוֹת: בְּרַפִּיּוֹת יָדַי, דְּרַפּוּ יְדֵיהוֹן
מְאֹרֵייתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאֻקִּימָנָא.
אָמַר ר' יְהוּדָה, תִּירֵי זְמִנֵי אֲנָח קִרְבָּא עֲמִלְק
בְּיִשְׂרָאֵל, חַד חָכָא. וְחַד דְכִתִּיב, (במדבר יד) וַיֵּרֶד
הָעֲמִלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי וְגו'.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, לְעִילָא וְתָא. קִטְרוּגָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הָוָה, לְעִילָא, כְּמָה דְאִתְּמַר.
לְתָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה, דְהוּוּ גַסְפֵי לְגַבְרֵי,
וְגַזְרֵי לֹוֹן עֲרֻלְתָּא (ס"א אָתָא) דְרַשִׁימָא קְדִישָׁא, וְנִטְלֵי
לְהוּ וְאַרְמוּ לֹוֹן לְעִילָא, וְאִמְרֵי טוֹל לָךְ מַה
דְאִתְרַעִית. וְעַל כָּל פְּנִיָּם דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה
כִּלְא (ס"א קְבֻלָּא).

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וַיֵּא
הִלָּחֵם בְּעֲמִלְק. (שמות יד) וְכִי מַה חָמָא מֹשֶׁה,

לְשׁוֹן הַקּוּדֻשׁ

קִטְרוּגָא שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה –
כְּמוֹ שְׁנֵת בְּאֵר. לְמַטָּה הִיָּה
בְּקְדוּשָׁא-בְרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵיוּ לֹוֹקִים
אַנְשִׁים וְגַזְרֵים אֶת הָעֲרֻלָּה (הַאֹוֹת) שֶׁל
הַרְשָׁם הַקְּדוּשָׁה, וְלֹוֹקִים אוֹתָם וְזוֹרְקִים
אוֹתָם לְמַעְלָה וְאוֹמְרִים: קַח לָךְ מַה
שֶׁרָצִיתָ! וְעַל כָּל פְּנִיָּם הַכֵּל הִיָּה שֶׁל
הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא (הַקְּבֻלָּה).

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ

עִם יִשְׂרָאֵל. כִּי לְקִטְרוּגָא הַדִּין נִגְדַּ
הַרְחֵמִים, שֶׁהַכֵּל נִמְצָא לְמַעְלָה וְלְמַטָּה.
בְּרַפִּיּוֹת – בְּרַפִּיּוֹת יָדַי, שֶׁרַפּוּ יְדֵיהֶם
מִתּוֹרַת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, כְּפִי
שֶׁבְּאֵרְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פְּעַמִּים נִלְחַם
עֲמִלְק בְּיִשְׂרָאֵל; פְּעַם אַחַת בְּאֵן, וְאַחַת
שְׁכֵתוֹב (במדבר יד) וַיֵּרֶד הָעֲמִלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי
וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְמַעְלָה וְלְמַטָּה הִיָּה

דְּסָלִיק גְּרָמִיָּה, מִהֵאֵי קִרְבָּא קִדְמָאָה דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִידָּהּ הוּא פְּקִיד. אֵלָּא מִשָּׁה זַפְּאָה חוּלְקִיָּה,
 דְּאִסְתַּפֵּל וַיֵּדַע עִקְרָא דְּמִלָּה. אָמַר מִשָּׁה, אֲנָא
 אֲזַמִּין גְּרָמִי לְהַהוּא קִרְבָּא דְּלַעִילָא, וְאַנְתָּה יְהוֹשֻׁעַ
 זַמִּין גְּרָמָךְ לְקִרְבָּא דְּלַתְתָּא.

וְהֵיִינוּ דְּכַתְיִב, וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגָבַר
 יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל דְּלַעִילָא. וּבְגִין כַּךְ סָלִיק
 מִשָּׁה גְּרָמִיָּה מִקִּרְבָּא דְּלַתְתָּא, בְּגִין לְאַזְדַּרְזֵא
 בְּקִרְבָּא דְּלַעִילָא, וַיִּתְנַצַּח עַל יָדָיו.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, וְכִי קָלָה הִיא בְּעֵינֶיךָ, קִרְבָּא דָּא
 דְּעַמְלָק. תָּא חַזִּי, מִן יוֹמָא דְּאִתְבְּרִי עֲלֵמָא,
 עַד הַהוּא זַמְנָא, וּמַהְהוּא זַמְנָא, עַד דֵּיִיתִי מִלְכָּא
 מְשִׁיחָא, וְאַפִּילוּ בְּיוֹמוֹי דְּגוּג וּמְגוּג, לָא יִשְׁתַּבַּח
 בְּזוּתֵיהָ. לָא בְּגִין חֵיילִין תְּקִיפִין וְסַנְיָאִין, אֵלָּא בְּגִין

לשון הקודש

שְׁלַמְעֵלָה. וְלָכֵן סָלַק מִשָּׁה אֶת עַצְמוֹ
 מִהַקִּרְבַּב שְׁלַמְעֵלָה, כְּדִי לְהַזְדַּוֵּג בְּקִרְבַּב
 שְׁלַמְעֵלָה וַיְהִיָּה נִצְחוֹן עַל יָדוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכִי קַל הוּא בְּעֵינֶיךָ
 הַקִּרְבַּב הַזֶּה שֶׁל עַמְלָק? בַּא רְאָה, מִיּוֹם
 שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד לְאֹתוֹ זְמַן, וּמֵאֹתוֹ
 זְמַן עַד שֶׁיָּבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְאַפִּילוּ בְּיָמֵי
 גוּג וּמְגוּג, לֹא יִמְצָא פְּמוּדוֹ. לֹא בְּשִׁבִיל
 הַחֵילוֹת הַחֻזְקִים וְהַרְבִּיבִים, אֵלָּא מִשּׁוּם

אֲנָשִׁים וְצֵא הַלְחָם בְּעַמְלָק. וְכִי מַה רְאָה
 מִשָּׁה שֶׁסָּלַק עַצְמוֹ מִהַקִּרְבַּב הַרְאֵשׁוֹן
 שְׁעוּדָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֵלָּא מִשָּׁה,
 אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ, שֶׁהִתְבּוֹנֵן וַיֵּדַע אֶת עֵקֶר
 הַדְּבָר. אָמַר מִשָּׁה, אֲנִי אֲזַמִּין עַצְמִי
 לְאֹתוֹ קִרְבַּב שְׁלַמְעֵלָה, וְאַתָּה יְהוֹשֻׁעַ
 הַזְּמַן עַצְמְךָ לְקִרְבַּב שְׁלַמְעֵלָה.

וְחֵיִנוּ מַה שְׁכַתוּב, וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים
 מִשָּׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל

דְּבַכָּל סִטְרֵין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא הוּה.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ, אֲמַאי לִיהוֹשֻׁעַ, וְלֹא
 לְאַחֲרָא, וְהָא בְּהָהוּא זְמַנָּא רַבֵּנָא הוּה,
 דְּכַתִּיב, (שמות לב) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נַעַר, וְכַמְּה הוּו
 בְּיִשְׂרָאֵל תְּקִיפִין מֵיְהוּ. אֲלָא מֹשֶׁה בְּחֻכְמָתָא
 אֲסִתְּפֵל וַיֵּדַע. מָאי חָמָא. חָמָא לְסַמְא"ל דְּהוּה
 נְחִית מִסְטָרָא דְלַעִילָא, לְסִייעָא לְעַמְלָק לְתַתָּא.
 אָמַר מֹשֶׁה, וַדַּאי קַרְבָּא חָבָא תְּקִיפָא אֶתְחַזִּי.

יְהוֹשֻׁעַ בְּהָהוּא זְמַנָּא בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר
 אֲשֶׁתְּכַח. אִי תִימָא דְבִשְׂכִינְתָּא
 אֲשֶׁתְּכַח בְּהָהוּא זְמַנָּא לָאו חָבִי, דְּהָא בְּמֹשֶׁה
 אֶתְנַסִּיבַת וְאֶתְאַחַדַת, אֲשֶׁתְּכַח יְהוֹשֻׁעַ דְּאֶתְאַחַד
 לְתַתָּא מֵיְהוּ. וּבְכַמְּה. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּהָהוּא
 אֶתְר, דְּאֶתְקַרִי נַע"ר.

לשון הקודש

שְׁבַכָּל הַצְּדִידִים שֶׁל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הָיָה. מֹשֶׁה, וַדַּאי נִרְאָה בְּאֵן קָרַב קִשְׁיָה.
 יְהוֹשֻׁעַ בְּאוֹתוֹ זְמַן נִמְצָא בְּדַרְגָּה יוֹתֵר
 עֲלִיוֹנָה. אִם תֹּאמַר שֶׁנִּמְצָא בְּאוֹתוֹ זְמַן
 בְּשִׂכְיִנָּה – לֹא כֵּן! שֶׁהֲרִי בְּמֹשֶׁה נִלְקַחְתָּה
 וְנֶאֱחָזָה. נִמְצָא שִׁיהוֹשֻׁעַ נֶאֱחָזוּ לְמִטָּה
 מִמֶּנָּה, וּבְכַמְּה? בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא
 נַע"ר. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ, לָמָּה לִיהוֹשֻׁעַ
 וְלֹא לְאַחֵר, וְהֲרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן הָיָה נַעַר,
 שְׁכַתוּב (שמות לב) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נַעַר, וְהִיוּ
 בְּיִשְׂרָאֵל חֲזָקִים מִמֶּנּוּ? אֲלָא שְׁמִי שְׁמִי
 הַתְּבוּנָה בְּחֻכְמָה וַיֵּדַע. מָה הוּא רֹאֵה?
 רֹאֵה אֶת סַמְא"ל שֶׁהָיָה יוֹרֵד מִהַצַּד

וְהִינֵנוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאֵי דְכִתְיִב, (ישעיה לג)
 עֵינִיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם נְוָה שְׂאֲנָן אֶהֱל
 בַּל יִצְעָן בַּל יִסַּע יִתְדוּתֵינוּ לְנִצָּחַת. יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם
 דְּלְעִילָא, דְּאֶקְרִי אֶהֱל בַּל יִצְעָן, דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח יִתִּיר
 לְמַהֲךָ בְּגִלוּתָא, וְדָא הוּא רִזָּא דְכִתְיִב, וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן
 נֹון נֶעַר. נֶעַר וְדָאֵי. לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל, הַהוּא
 דְּאֶקְרִי אֶהֱל בַּל יִצְעָן. מְלַמֵּד דְּבִכָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא,
 הָוָה יָנִיק מִשְׁכִּינְתָא, כְּמָה דְּהַהוּא נֶעַר דְּלְעִילָא,
 לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל, וַיָּנִיק מִנִּיהַ תְּדִירָא. כִּךְ
 הָאֵי נֶעַר (דף ט"ו ע"א) דְּלִתְתָּא לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל,
 וַיָּנִיק מִנָּה תְּדִירָא.

בְּגִין כִּךְ, בַּד חָמָא מִשָּׁה, לְסַמָּא"ל, נְחִית לְסִייעָא
 לְעַמְלָק, אָמַר מִשָּׁה, וְדָאֵי הָאֵי נֶעַר יְקוּם
 לְקַבְּלִיהַ, וַיִּשְׁלוּט עָלֶיהַ, לְנִצָּחַת לִיהַ. מִיַּד וַיֵּאמֶר
 מִשָּׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הֲלַחַם

לשון הקודש

יִצְעָן. מְלַמֵּד שְׂבָכַל יוֹם וַיּוֹם הָיָה וַיּוֹנֵק
 מִהַשְׁכִּינָה כְּמוֹ אוֹתוֹ הַנֶּעַר שְׂלַמְעֵלָה,
 לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל, וַיּוֹנֵק מִמֶּנָּה
 תְּמִיד. כִּךְ נֶעַר זֶה שְׂלַמְטָה לֹא יָמִישׁ
 מִתּוֹךְ הָאֶהֱל וַיּוֹנֵק מִמֶּנָּה תְּמִיד.

לְבָנוּ, כְּשִׂרְאָה מִשָּׁה אֶת סַמָּא"ל יוֹרֵד
 לְסִיעַ לְעַמְלָק, אָמַר מִשָּׁה, וְדָאֵי נֶעַר זֶה
 יְקוּם בְּנִגְדוֹ וַיִּשְׁלַט עָלָיו לְנִצָּחַת אוֹתוֹ. מִיַּד

וְהִינֵנוּ מַה שְׂאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה זֶה
 שְׂבָכְתוֹב (ישעיה לג) עֵינִיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם
 נְוָה שְׂאֲנָן אֶהֱל בַּל יִצְעָן בַּל יִסַּע יִתְדוּתֵינוּ
 לְנִצָּחַת. יְרוּשָׁלַם – יְרוּשָׁלַם שְׂלַמְעֵלָה,
 שְׂנַקְרָאת אֶהֱל בַּל יִצְעָן, שְׂלֹא תִמְצֵא
 יוֹתֵר לְקַבְּלַת לְגִלוּת. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב
 וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נֶעַר. וְדָאֵי נֶעַר. לֹא יָמִישׁ
 מִתּוֹךְ הָאֶהֱל, אוֹתוֹ שְׂנַקְרָא אֶהֱל בַּל

בְּעַמְלֶק, דִּילָךְ הָאִי קִרְבָּא דְלִתְתָּא, וְאַנָּא אֲזִדְרִי
לְקִרְבָּא דְלַעִילָא. בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים, זַפְּאִין בְּנֵי זַפְּאִין,
דִּיתְחִזִּין לְמַהֲדַ עִמָּךְ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְנַפִּיק יְהוֹשֻׁעַ נַעַר.
אֲתַעַר נַעַר דְלַעִילָא, וְאֲתַתְּקַן בְּכַמְּה
תִּיקוּנֵין בְּכַמְּה זַיִינִין, דְאֲתַקִּינַת לִיה אַמִּיה, לְקִרְבָּא
דָּא, לְנִקְמָא נִוְקְמָא דְבְרִית. וְחֵינֵנוּ דְכְּתִיב, (ויקרא כו)
חָרַב נִוְקְמַת נָקָם בְּרִית, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב,
וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֶק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חָרַב. לְפִי
חָרַב וְדָאִי, וְלֹא לְפִי רִוְמַחִין וְזַיִינִין, אֲלָא בְּחָרַב
וְדָאִי הִיא, הָאִי דְאִקְרִי חָרַב נִוְקְמַת נָקָם בְּרִית.

וּמֹשֶׁה אֲתַתְּקַן לְקִרְבָּא דְלַעִילָא, וַיְדִי מֹשֶׁה
בְּבָדִים: בְּבָדִים מִמָּוֶשׁ, יִקְרִיין, קַדִּישִׁין,
לֹא אֶסְתַּאבֵּן לְעַלְמִין. יִקְרִין דְאֲתַחֲזִין לְאַנְתָּא

לשון הקודש

לו אמו לקרב הזה לנקם את נקמת
הברית, והינו מה שכתוב (ויקרא כו) חרב
נקמת נקם ברית. וזהו סוד הכתוב
ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי
חרב. לפי חרב ודאי, ולא לפי רמחים
ובלי זון, אלא בחרב ודאי היא, זו
שנקראת חרב נקמת נקם ברית.
ומשה התתקן לקרב שלמעלה וידי

– ויאמר משה אל יהושע בחר לנו
אנשים וצא הלחם בעמלק. שלך הקרב
הזה שלמטה, ואני אזדרו לקרב
שלמעלה. בחר לנו אנשים – צדיקים
בני צדיקים, שראויים ללכת עמך.

אמר רבי שמעון, בשעה שיצא יהושע
נער, התעורר הנער שלמעלה והתתקן
בכמה תקונים, בכמה כלי זון שהתקינה